

Lesbrief bij thema 1: de mensen in het Parlement

LEERDOELEN

- De leerlingen kunnen het Federaal Parlement situeren als een van de belangrijke actoren in het vormgeven van de samenleving.
- De leerlingen weten hoe het Federaal Parlement wordt samengesteld.
- De leerlingen kunnen verschillende taken van leden van het Federaal Parlement noemen.
- De leerlingen kunnen de rol aangeven van fracties en commissies in de werking van het Federaal Parlement.
- De leerlingen gaan constructief om met verschillen tussen mensen en levensopvattingen [Eindterm 2 socioculturele samenleving (context 7)].

Reportage 1: Waarom gaan mensen in de politiek?

DOELSTELLING REPORTAGE 1

In deze reportage leren de leerlingen aan de hand van clips met **getuigenissen** van parlementsleden van verschillende partijen waarom ze voor een politieke carrière hebben gekozen.

OVERZICHT CLIPS REPORTAGE 1 [6 clips, samen 4,26 min.]

Clip met een leerling [0,62]

In deze clip vat een leerling samen waarom mensen ervoor kiezen om in de politiek te gaan. Politici bekommeren zich om het welzijn van het land en zijn bevolking en proberen het leven van de mensen te verbeteren. De clip zet de toon voor de clips die volgen en waarin leerlingen de aanwezige politici vragen stellen.

Opname Educatieve Dienst BELvue 15 april 2008

Clip met Myriam Vanlerberghe (sp.a) [0,78]

Veel mensen zeggen dat ze niet aan politiek doen of dat politiek hen niet interesseert, maar Myriam Vanlerberghe stelt dat politiek wel het leven van de mensen beheerst omdat politici de spelregels van onze maatschappij vastleggen.

Opname Educatieve Dienst BELvue 29 mei 2008

www.myriamvanlerberghe.be

Clip met Véronique Salvi (cdH) [1,26]

Niemand in de familie van Véronique Salvi had een politiek mandaat, maar zij was altijd al sociaal geëngageerd in de jeugdbeweging en in wijkcomités. Door in de politiek te gaan kon ze haar sociaal engagement omzetten in politieke actie.

Opname Educatieve Dienst BELvue 6 november 2007

www.veronique-salvi.com

Clip met Sabine de Bethune (CD&V) [0,57]

Sabine de Bethune heeft rechten gestudeerd en werkte oorspronkelijk een paar jaar aan de balie van Kortrijk als advocate. Na een aantal jaren koos ze voor de politiek. Als advocate loste ze juridische problemen en familieproblemen op in crisissituaties; als politica probeert ze problemen te voorkomen door preventief te werken en wetten te maken.

Opname Educatieve Dienst BELvue 29 november 2005

www.sabinedebethune.be

Clip met Isabelle Durant (Ecolo) [0,77]

Isabelle Durant vindt dat het ecologische aspect meer aandacht moet krijgen.

Opname Educatieve Dienst BELvue 24 oktober 2006

www.isabelledurant.be

Clip met Richard Fournaux (MR) [0,20]

Richard Fournaux nam al vroeg deel aan het politieke leven in zijn stad omdat hij zich wou engageren in het publieke gebeuren ervan. Hij wou de maatschappij helpen. Vanuit die interesse is hij dan later ook federaal parlementslid geworden.

Opname Educatieve Dienst BELvue 22 januari 2007

www.richardfournaux.be

DISCUSSIEVRAAG REPORTAGE 1

En jij? Waarom zou jij in de politiek gaan?

DUIDING REPORTAGE 1

Er zijn allerlei drijfveren om politicus te worden. Eén drijfveer is absoluut noodzakelijk: je moet ervan overtuigd zijn dat je de samenleving kunt verbeteren. Politici bepalen mee hoe de samenleving georganiseerd wordt, zij bepalen de regels.

Reportage 2: Hoe word je parlementslid?

DOELSTELLING REPORTAGE 2

In deze reportage leren de leerlingen aan de hand van een informatieve **reportage** hoe parlementsliden verkozen worden.

TEKST REPORTAGE 2

Op school heb je als leerling inspraak! Een datum voor een ondervraging wordt soms aan de hele klas voorgelegd. De leerkracht plant de ondervraging dan wanneer dit het beste uitkomt voor de meerderheid van de leerlingen. Maar als het gaat over beslissingen voor alle inwoners van een land, dan lukt het niet meer om iedereen rechtstreeks te laten meestemmen. **Vertegenwoordigers** die wij verkiezen doen het in onze plaats. Parlementsliden maken wetten voor de bevolking. In een democratie zoals België worden parlementsliden dan ook verkozen door de bevolking.

Verkiezingen voor de Kamer van volksvertegenwoordigers en de Senaat worden normaal gezien om de vier jaar gehouden. De periode tussen twee verkiezingen noemen we een **legislatuur** of **zittingsperiode**.

De voorbereiding van de verkiezingen begint met het zoeken naar gepaste **kandidaten**. Mannen en vrouwen uit verschillende groepen van de samenleving. En die willen natuurlijk allemaal een verkiesbare plaats op de **kandidatenlijst**.

De lijstvorming gebeurt door de partij. De **lijsttrekker** is de kandidaat die als eerste op de lijst staat. Hij of zij is bijna zeker verkozen als zijn of haar partij ten minste één zetel haalt. De **lijstduwer** is de kandidaat die als laatste op de lijst staat.

België is onderverdeeld in verschillende gebieden die we **kieskringen** noemen. De kieskringen zijn verschillend voor de Kamer en de Senaat. Voor de Kamer vallen de kieskringen bijna allemaal samen met de provincies. Alleen Vlaams-Brabant en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad vormen daarop een uitzondering. Er is namelijk de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde en de kieskring Leuven.

Voor de Senaat zijn er maar drie kieskringen, de Vlaamse kieskring, de Waalse kieskring en de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde. Elke kieskring heeft een andere kandidatenlijst.

Als de **kandidatenlijsten** klaar zijn, begint de campagne. De kandidaten proberen de kiezers ervan te overtuigen om voor hen te stemmen.

En dan komt het belangrijkste moment: we brengen onze stem uit. Om te mogen stemmen moet je Belg zijn en minstens 18 jaar. Om verkozen te kunnen worden voor Kamer en Senaat moet je ook Belg zijn en minstens 21 jaar zijn. In ons land is er **opkomstplicht**: iedereen die het recht heeft om te stemmen moet zich aanmelden in het stemlokaal. Je bent evenwel niet verplicht om te stemmen. Je kunt ook je stembrief niet invullen en dan stem je **blanco**.

Geldig stemmen doe je door maar op één lijst te stemmen. Je kunt een lijststem geven, waarmee je wilt zeggen dat je akkoord gaat met de volgorde van de kandidaten. Je kunt ook één of meer naam- of voorkeurstemmen geven. Daarmee geef je aan dat je één of meer kandidaten meer kans wilt geven om verkozen te worden. Hoe meer voorkeurstemmen een kandidaat behaalt, hoe groter de kans dat hij of zij verkozen geraakt.

Bij de verkiezingen voor Kamer en Senaat kun je voor **kandidaten** en **opvolgers** stemmen. Opvolgers nemen de plaats van verkozenen in zodra die ontslag nemen, bv. als ze minister worden of om een andere reden ontslag nemen uit het Parlement. Na de verkiezingen worden de stemmen geteld die bepalen hoeveel **zetels** elke partij krijgt. Partijen waarop veel kiezers hebben gestemd, krijgen meer zetels en dus meer parlementsleden. Partijen waarop minder kiezers hebben gestemd, hebben minder parlementsleden. We noemen dit de **evenredige vertegenwoordiging**.

Als een kandidaat verkozen is, legt hij of zij de **grondwettelijke eed** af. Vanaf dan is hij of zij kamerlid of senator.

DISCUSSIEVRAAG REPORTAGE 2

En jij? Vind jij dat parlementsleden jou vertegenwoordigen?

DUIDING REPORTAGE 2

Onderstaande 'frequently asked questions' geven meer duiding bij de topics uit de reportage. Afhankelijk van de lesinhoud en de klasgroep bepaalt de leerkracht hoe diep hij op elk topic ingaat. De FAQs kunnen de leerkracht helpen om accuraat in te spelen op vragen van leerlingen. De vragen kunnen ook gebruikt worden als onderzoeksopdrachten voor de leerlingen.

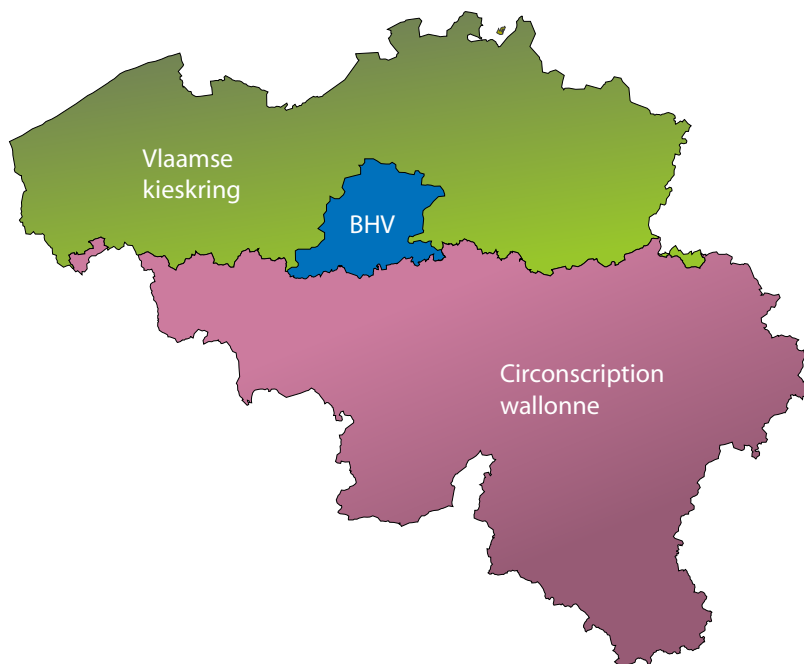
Volgende vragen komen aan bod:

- [Welke kieskringen zijn er voor de federale verkiezingen?](#)
- [Hoe kan men een zetel in het Parlement krijgen?](#)
- [Neemt iedereen die verkozen is zijn of haar mandaat ook op?](#)
- [Hoe wordt de Senaat samengesteld?](#)
- [Gaat de Koning stemmen?](#)
- [Hoeveel vrouwen zitten er in het Parlement?](#)

Welke kieskringen zijn er voor de federale verkiezingen?

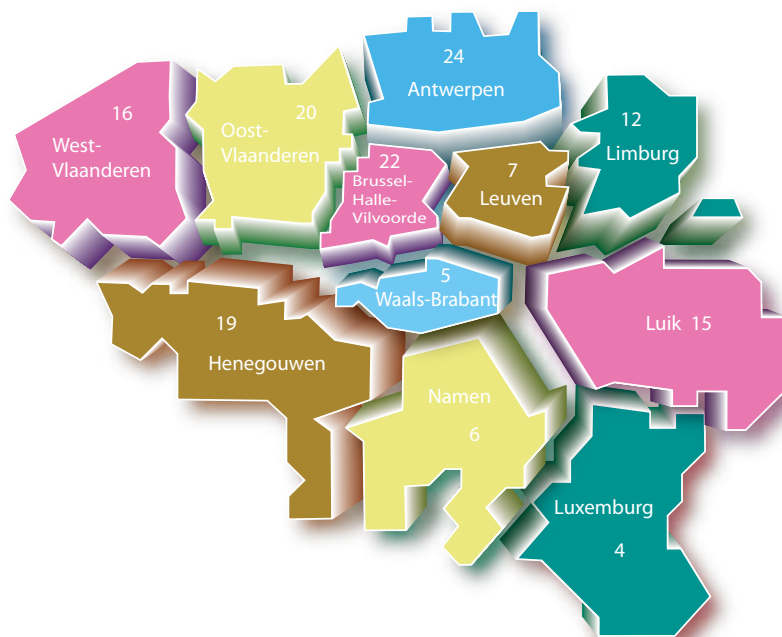
Uiterlijk om de vier jaar brengt de Belgische burger zijn stem uit voor Kamer en Senaat. Voor de **federale verkiezingen** wordt België in een aantal kieskringen of gebieden ingedeeld.

Voor de **Senaat** worden de 40 rechtstreeks verkozen senatoren gekozen in drie grote kieskringen: **de Vlaamse kieskring, de Waalse kieskring en de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde.**

De kiezers van de Vlaamse kieskring vormen samen met de kiezers van Brussel-Halle-Vilvoorde die voor een Nederlandstalige partij stemmen, het Nederlandse kiescollege. Zij kiezen 25 van de 40 rechtstreeks verkozen senatoren. De kiezers van de Waalse kieskring en de kiezers van Brussel-Halle-Vilvoorde die voor een Franstalige partij stemmen, vormen het Franse kiescollege, dat de 15 andere rechtstreeks verkozen senatoren kiest.

Voor de **Kamer van volksvertegenwoordigers** worden **150 kamerleden rechtstreeks verkozen** in provinciale kieskringen. Hiervoor werden in 2003 de provinciale kieskringen ingevoerd met uitzondering van de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde en de kieskring Leuven. Deze twee kieskringen vallen niet samen met een provincie.

Voorstanders van een **federale kieskring** stellen een wijziging van de kieswetgeving voor. Daarbij zou een deel van de 150 kamerleden verkozen worden in een kieskring die het volledige grondgebied van het land omvat.

Hoe kan men een zetel in het Parlement krijgen?

Het Federaal Parlement telt 221 leden: 150 kamerleden en 71 senatoren (de senatoren van rechtswege niet meegerekend). De leden van de Kamer en de Senaat worden in principe om de vier jaar verkozen.

Om een zetel in het Parlement te krijgen, moet de kandidaat een bepaald aantal stemmen halen (= **verkiezbaarheidscijfer**). Heeft de kandidaat niet genoeg voorkeurstemmen, dan kan hij of zij een beroep doen op de lijststemmen, want de helft van de lijststemmen wordt verdeeld over de kandidaten die dit nodig hebben om verkozen te worden. Wie het hoogst op de lijst staat, krijgt daar eerst de kans toe. Nadat de stemmen zijn geteld, wordt per kieskring berekend hoeveel zetels elke partij behaald heeft. Het aantal zetels dat een partij behaalt, is **evenredig** met het aantal behaalde stemmen.

De partijen die in een kieskring geen 5% van het totale aantal uitgebrachte stemmen hebben behaald, krijgen in die kieskring geen zetel. Dit is de **kiesdrempel**.

De verdeling van de zetels over de partijen gebeurt op basis van het **berekeningsstelsel D'Hondt**.

Een **blanco stem** is een geldige stem, maar ze wordt niet in rekening gebracht bij de toewijzing van de zetels aan de partijen.

Links

Parlementaire infosteekkaart nr. 09.

[Kamer van volksvertegenwoordigers – Verkiezing](#)

Neemt iedereen die verkozen is zijn of haar mandaat ook op?

Het is niet omdat een kandidaat verkozen is, dat hij of zij het mandaat ook effectief moet opnemen. Het overgrote deel van de kamerleden en senatoren doet dat natuurlijk wel. Toch zijn er na elke verkiezing verkozenen die onmiddellijk hun ontslag indienen en hun plaats aan een **opvolger** afstaan. Onder hen, ministers in een gemeenschaps- of gewestregering.

Waarom hebben ze dan deelgenomen aan de verkiezingen? Ze deden het voor hun partij, niet voor zichzelf. Vaak zijn het politici die veel stemmen behalen. Door mee te doen aan de verkiezingen, helpen ze hun partij om meer stemmen te halen.

Bij de federale verkiezingen van 2007 dienden dertien kamerleden onmiddellijk na de verkiezingen hun ontslag in. Ze legden de grondwettelijke eed niet af en lieten zich vervangen door een opvolger.

Weer andere verkozenen waren voor de verkiezingen van 10 juni 2007 **minister** of **staatssecretaris** in een gemeenschap- of gewestregering, wilden dat uitvoerend mandaat behouden, maar legden toch de eed af als kamerlid of senator. Vervolgens lieten ze zich, voor de duur van hun uitvoerend mandaat, in de Kamer of de Senaat vervangen door een opvolger.

Bron: Magazine van de Kamer, nr. 8, mei 2008, p. 6

Hoe wordt de Senaat samengesteld?

Na de Grondwetsherziening van 1993 werd de samenstelling van de Senaat aangepast aan de federale structuur van ons land. De deelgebieden zijn sindsdien in de Senaat vertegenwoordigd. Van de 71 senatoren worden er 40 rechtstreeks verkozen, 21 aangewezen door de gemeenschapsparlamenten en 10 gecoöpteerd.

Sinds de staatshervorming van 1993 vertegenwoordigen **21 gemeenschapssenatoren** de drie gemeenschappen in de Senaat. Ze worden niet rechtstreeks als senator verkozen, maar worden aangewezen door de gemeenschapsparlamenten. Zij vervullen dus een dubbel mandaat. Zo kan de Senaat een ontmoetingsplaats zijn tussen de deelgebieden en de federale overheid.

Het *Vlaams Parlement* en het *Parlement de la Communauté française* wijzen elk 10 senatoren onder hun leden aan. Het *Parlement der Deutschsprachigen Gemeinschaft* wijst één van zijn leden aan als senator.

De **10 gecoöpteerde senatoren** worden aangewezen door de rechtstreeks verkozen senatoren en de gemeenschapssenatoren samen. Deze senatoren worden eerder om hun kennis dan om hun naambekendheid gekozen.

De kinderen van de Koning die ten minste 18 jaar oud zijn of indien die er niet zijn, de Belgische nakomelingen van de tot regeren gerechtigde tak van het Koninklijk huis, zijn **senatoren van rechtswege**.

Dit is historisch gegroeid. De kroonprins moet de werking van het Parlement leren in de Senaat. In 1893 werd dit op vraag van Leopold II uitgebreid tot alle mannelijke leden van de tot de troon gerechtigde tak van de Koninklijke familie, omdat Leopolds rechtstreekse troonopvolger, zijn broer Filip, afstand zou doen van de troon ten voordele van zijn zoon. Om die zonen (waaronder Albert I) dit voorrecht te laten genieten, werd dit recht op die manier uitgebreid. Met de afschaffing van de Salische wet konden ook de vrouwelijke troonopvolgers senator van rechtswege worden.

Op dit ogenblik hebben de drie kinderen van Albert II de eed afgelegd als senator. In theorie zijn de senatoren van rechtswege vanaf 21 jaar stemgerechtigd. In de praktijk brengen zij hun stem niet uit in de Senaat.

De Koning zelf maakt geen deel uit van de Senaat.

Bron: Tijdschrift van de Belgische Senaat, nr. 15, voorjaar 2008, p. 10

Gaat de Koning stemmen?

Omdat de Koning als staatshoofd van alle Belgen boven de politieke partijen moet staan, is het de gewoonte dat de Koning niet gaat stemmen en zich laat verontschuldigen bij de voorzitter van zijn kiesbureau. Dit is ook zo voor de Koningin. Alle andere leden van de Koninklijke familie vervullen hun opkomstplicht.

Hoeveel vrouwen zitten er in het Parlement?

Om ervoor te zorgen dat er ook voldoende **vrouwen** zitting hebben in het Parlement moet een kandidatenlijst – op één na – evenveel vrouwen als mannen tellen. Bovendien mogen de eerste twee kandidaten van elke lijst geen twee mannen of geen twee vrouwen zijn. Deze **quotawetten** werden in 2002 ingevoerd, en brachten vanaf de verkiezingen van 2003 meer vrouwen in het Parlement. Ondanks de quota is er nog steeds geen gelijke vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in het Parlement. De Senaat heeft een belangrijke rol gespeeld bij de grotere politieke betrokkenheid van de vrouw. Het was de Senaat die vorm gaf aan het nieuwe artikel 11bis van de Grondwet dat de grondslag biedt voor de invoering van de quotawetten en meer in het algemeen wetten die de gelijke uitoefening van rechten en vrijheden door mannen en vrouwen waarborgen. Ook voor vele andere hervormingen gaf de Senaat de aanzet. Zo lag de Senaat aan de basis van de regelgeving inzake de evenwichtige aanwezigheid

van vrouwen en mannen in gemeentelijke en provinciale adviesraden. Ook de gewaarborgde aanwezigheid van vrouwelijke rechters in het Grondwettelijk Hof is het gevolg van een wetgevend initiatief in de Senaat.

Het eerste Belgische vrouwelijke parlamentslid was een senator. In 1921 werd Marie Spaak-Janson senator voor de Belgische Werkliedenpartij. Zij zou tot 1958 parlamentslid zijn. De Senaat kreeg ook als eerste Belgische federale assemblee een vrouwelijke voorzitter: Anne-Marie Lizin zat de Senaat voor van 2003 tot 2007.

Het aantal vrouwen dat effectief lid is van het Federaal Parlement, is in nauwelijks een decennium meer dan verdubbeld.

Bron: Tijdschrift van de Belgische Senaat, nr. 16, najaar 2008, p. 11

Links

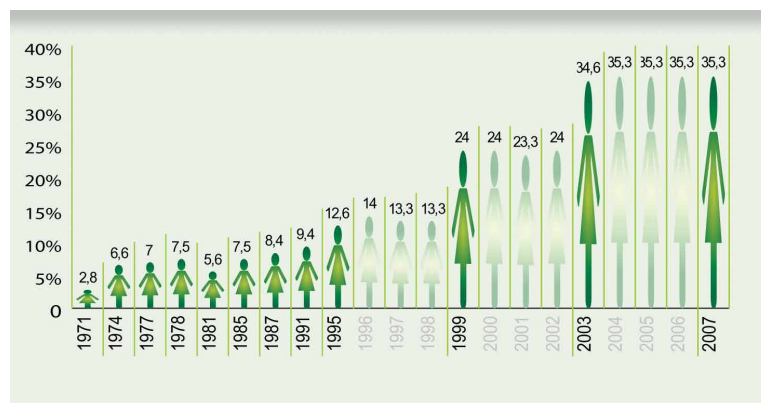
60 jaar vrouwenkiesrecht.

www.senate.be/doc/magazine/2008_16/Senaat_16_NL-def.pdf

SUGGESTIES VOOR ONDERZOEKSOPDRACHTEN

- Je kunt leerlingen onderzoek laten doen naar de verschillende **kieskringen**, naar de problematiek van de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde of naar de invoering van een federale kieskring. Herman De Croo, voormalig voorzitter van de Kamer heeft een uitgesproken mening over de **federale kieskring**. Interviews met De Croo hierover zijn gemakkelijk terug te vinden. Zoek ook op wat tegenstanders van de federale kieskring daarover vertellen.
- Je kunt leerlingen laten onderzoeken welke concrete maatregelen er genomen werden om (meer) vrouwen in het Parlement te krijgen. Je kunt ze laten nagaan hoeveel vrouwen er in Kamer en Senaat zitten en welke partij het meeste vrouwen telt. Welke partij heeft een vrouw als fractievoorzitter of als partijvoorzitter?
- Je kunt leerlingen laten nagaan of de **quotawetten** werkelijk het aantal vrouwen in het Parlement hebben doen toenemen. Aan de hand van cijfermateriaal kunnen leerlingen de evolutie van het aantal vrouwen in Kamer en Senaat nagaan. Je kunt leerlingen zelf een grafiek laten maken of een grafiek laten interpreteren.
- Vrouwen worden positief gediscrimineerd zodat er meer vrouwen in het Parlement zouden zitten. Je kunt leerlingen vragen wat zij van deze positieve discriminatie vinden en of er dan ook niet andere groepen in de samenleving positief gediscrimineerd moeten worden.

Vrouwen in de Kamer

1971: 2,8%	1995: 12,6%	1999: 24%	2003: 34,6%	2007: 36,7%
1974: 6,6%	1996: 14%	2000: 24%	2004: 35,3%	2008: 36,7%
1977: 7%	1997: 13,3%	2001: 23,3%	2005: 35,3%	
1978: 7,5%	1998: 13,3%	2002: 24%	2006: 35,3%	
1981: 5,6%				
1985: 7,5%				
1987: 8,4%				
1991: 9,4%				

Bron: Magazine van de Belgische Kamer van volksvertegenwoordigers, nr. 8, mei 2008, p. 4

- Je kunt leerlingen laten opzoeken welke partijen tot de meerderheid en tot de oppositie behoren in het Parlement. Je kunt per partij het aantal zetels laten opzoeken en laten nagaan of partijen meer of minder zetels hebben dan bij de vorige verkiezingen.

Links

Parlementaire infosteekkaart nr. 10.

[Kamer van volksvertegenwoordigers – Samenstelling](#)

Parlementaire infosteekkaart nr. 16.

[Senaat – Samenstelling](#)

Reportage 3: Wat doet een parlementslid?

DOELSTELLING REPORTAGE 3

In deze reportage leren de leerlingen aan de hand van clips met getuigenissen van parlementsliden van verschillende partijen hoe de werkweek van een parlementslid eruit ziet.

OVERZICHT CLIPS REPORTAGE 3 [4 clips, samen 5,21 min.]

Clip met Stefaan Vercamer - CD&V [1,83]

Stefaan Vercamer vertelt hoe een doorsnee week van een parlementslid eruitziet.

Opname Educatieve Dienst BELvue 23 maart 2009

stefaanvercamer.wordpress.com

Clip met Joëlle Kapompolé - PS [0,42]

Er zijn zelden camera's aanwezig in de commissievergaderingen, maar volgens Joëlle Kapompolé gebeurt daar nochtans het belangrijkste parlementaire werk: wetten analyseren, amenderen en stemmen, discussies met specialisten en hoorzittingen...

Opname Educatieve Dienst BELvue 8 april 2008

www.joellekapompole.be

Clip met Véronique Salvi - cdH [0,18]

Véronique Salvi wil het foutieve beeld doorprikken dat een parlementslid nooit in het Parlement is en gemakkelijk veel geld verdient op de rug van de belastingbetaler.

Opname Educatieve Dienst BELvue 6 november 2007

www.veronique-salvi.com

Clip met Dirk Claes - CD&V [2,16]

Parlementsliden dienen wetsvoorstellen in en maken wetten. Naast het wetgevende werk hebben ze ook een controlerende taak: ze controleren de regering.

Opname Educatieve Dienst BELvue 12 maart 2009

www.dirkclaes.be

DISCUSSIEVRAAG REPORTAGE 3

En jij? Zou jij zo'n drukke agenda zien zitten?

DUIDING REPORTAGE 3

Onderstaande 'frequently asked questions' geven meer duiding bij de topics uit de reportage. Afhankelijk van de lesinhoud en de klasgroep bepaalt de leerkracht hoe diep hij op elk topic ingaat. De FAQs kunnen de leerkracht helpen om accuraat in te spelen op vragen van leerlingen. De vragen kunnen ook gebruikt worden als onderzoeksopdrachten voor de leerlingen.

- [Hoe verloopt de werkweek van een parlementslid?](#)
- [Wat is een politieke fractie?](#)
- [Wat zijn de belangrijkste taken van een parlementslid?](#)
- [Wat zijn commissies?](#)
- [Wat zijn hoorzittingen?](#)
- [Hoeveel verdient een parlementslid?](#)

Hoe verloopt de werkweek van een parlementslid?

Op maandag wonen parlementsleden partijvergaderingen bij en werken ze meestal in hun eigen streek. Op dinsdag en woensdag, en minder vaak op maandag, zijn er **commissievergaderingen**. Elk parlementslid zit in minstens één commissie. In commissies wordt in groepen van 17 parlementsleden vergaderd om wetten voor te bereiden, om de actualiteit te volgen, om de ministers te interpellieren of vragen te stellen. Op donderdag heeft elke fractie haar **fractievergadering** om de standpunten te bepalen voor de stemming in de plenaire vergadering. Op vrijdag zijn er doorgaans geen vergaderingen. Wanneer er geen vergaderingen zijn, doen parlementsleden studiewerk en onderhouden ze contacten met het **middenveld**, hun achterban en hun kiezers.

Het middenveld is het geheel van verenigingen, organisaties en bewegingen die door burgers zijn opgericht zoals fietsbonden, milieuorganisaties, vakbonden, vrouwenorganisaties, migrantenorganisaties... Middenveldorganisaties doen aan opinievorming, verzamelen de mening van hun leden en geven die door aan de overheid. Het middenveld bemiddelt als het ware tussen de individuele burger en de overheid.

Wat is een politieke fractie?

Alle parlementsleden van één partij vormen samen een politieke **fractie**. Een fractie wordt geleid door een fractievoorzitter. Binnen een fractie worden de taken verdeeld: er worden afspraken gemaakt over wie zich in welk onderwerp verdiept. De fractie bepaalt ook de standpunten voor de plenaire vergadering.

In de Kamer spreken we pas van een fractie als de politieke partij vijf leden telt.

Wat zijn de belangrijkste taken van een parlementslid?

Parlementsleden maken wetten en controleren de regering. Zie ook de lesbrief bij thema 2, reportage 6.

Wat zijn commissies?

Op donderdag is er doorgaans **plenaire** vergadering in Kamer en Senaat. Het voorbereidende parlementaire werk gebeurt weliswaar in **commissies**. Dit zijn gespecialiseerde werkgroepen die samengesteld worden uit parlementsliden van de verschillende fracties. Hoe meer zetels een fractie heeft, hoe meer leden ze heeft in de commissies. De commissieleden stellen vragen aan de ministers en bereiden het wetgevende werk voor.

Ze bespreken de wetsontwerpen van de regering en de wetsvoorstellen van de parlementsliden die op de agenda worden gezet. Ze gaan hierbij niet over een nacht ijs. Commissieleden informeren zich grondig en besteden aandacht aan de situatie van alle betrokken partijen alvorens nieuwe wetten te maken of bestaande wetten aan te passen. Ze organiseren hiervoor vaak hoorzittingen.

Wat zijn hoorzittingen?

De commissies organiseren regelmatig hoorzittingen. In de commissies gebeurt het voorbereidende parlementaire werk en daarvoor gaan de parlementsliden in dialoog met deskundigen uit het middenveld: vakbonden, werkgeversorganisaties, bewonersverenigingen, betrokkenen allerhande...

Zo kunnen parlementsliden zich een volledig beeld vormen van een probleem.

Hoeveel verdient een parlementslid?

Voor hun parlementaire werk krijgen parlementsliden een **vergoeding** (geen wedde). Die vergoeding is hoog maar zorgt ervoor dat bekwame mensen in de politiek gaan en dat ze onafhankelijk en goed kunnen werken. Als publieke figuren hebben politici ook meer uitgaven omdat ze meer verplichtingen hebben.

Het brutobedrag van de parlementaire vergoeding bedraagt ongeveer 79.500 euro op jaarbasis, of ongeveer **6.600 euro per maand**. Parlementsliden krijgen daarnaast ook een onkostenvergoeding.

Meestal dragen politici een deel van hun inkomen af aan de partijkas om er de kiescampagnes mee te helpen financieren.

SUGGESTIES VOOR ONDERZOEKSOPDRACHTEN

- Je kunt leerlingen via de websites van parlementsleden laten nagaan hoe een werkweek van een parlements lid eruit ziet.
- Je kunt in de tijdschriften van Kamer en Senaat verslagen van hoorzittingen vinden. Voor aso-leerlingen kan ook gewerkt worden met de eigenlijke wetgevingsstukken die terug te vinden zijn op de websites van Kamer en Senaat.
- Je kunt leerlingen aan het werk zetten met onderstaande voorbeelden van hoorzittingen. Leerlingen kunnen artikels in de media opzoeken over de onderwerpen, hun eigen mening formuleren, een enquête afnemen, een reactie mailen naar de betrokken parlementsleden...

Hoorzitting van de commissie Buitenlandse Zaken van de Senaat

Op 12 mei 2009 was kinderrechtspecialist **Paulo Sérgio Pinheiro**, auteur van het VN-rapport over geweld tegen kinderen uit 2006, gastspreker in een hoorzitting van de commissie Buitenlandse Zaken van de Senaat. Het VN-rapport vormt de basis van een sensibiliseringscampagne van Plan België.

De Belgische overheid heeft de laatste jaren belangrijke stappen gezet om de meer extreme vormen van geweld op kinderen te bestrijden: kindsoldaten, kinderhandel en seksueel geweld op meisjes in conflictgebieden. Paulo Sérgio Pinheiro en Plan België vroegen de Belgische politici om ook de sensibiliseringscampagne 'Stop dagelijks geweld tegen kinderen in het Zuiden' te steunen.

Links

Stop het geweld tegen kinderen in het Zuiden. (Wetgevingsstuk nr. 4-1349/1)
www.senate.be/www/?Mlval=/publications/viewPub&COLL=S&LEG=4&NR=1349&VOLG NR=1&LANG=nl

Opdrachten

Welke aanbevelingen inzake dagelijks geweld tegen kinderen in het Zuiden heeft Paulo Sérgio Pinheiro tijdens de hoorzitting van 12 mei 2009 gedaan in de commissie Buitenlandse Zaken van de Senaat?

Hoorzitting in de commissie Buitenlandse Betrekkingen van de Kamer

Op 28 november 2007 organiseerde de commissie voor Buitenlandse Betrekkingen van de Kamer een hoorzitting over de dreiging van nucleaire proliferatie. De ambassadeurs van Egypte, de Russische Federatie, Kazachstan, Frankrijk, Iran, China, Pakistan en het Verenigd Koninkrijk kwamen het standpunt van hun land toelichten. Centraal stonden twee vragen. Hoe moet de internationale gemeenschap omgaan met de huidige spanningen? Moeten de spelregels terzake eventueel worden herzien?

Links

Nucleaire proliferatie, Magazine van de Kamer, nr. 8, mei 2008, pp. 27-29
www.dekamer.be/kvvcr/pdf_sections/pri/magazine/mag008N.pdf

Opdrachten

Wat vindt de Iraanse ambassadeur van het non-proliferatieverdrag?

Non-proliferatieverdrag

Het non-proliferatieverdrag trad in 1970 in werking. Sindsdien hebben ruim 180 landen zich erbij aangesloten. Alleen Israël, India en Pakistan hebben het verdrag niet ondertekend. Noord-Korea trok zich in januari 2003 uit het verdrag terug. Er vinden regelmatig toetsings- en herzieningsconferenties plaats. Het verdrag is gebaseerd op drie principes:

1. non-proliferatie: in 1970 beschikten vijf landen over kernwapens: de VS, Rusland, China, Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk. Het verdrag moest verhinderen dat bijkomende landen kernwapens zouden verwerven.
2. ontwapening: de landen die over kernwapens beschikken moeten hun voorraad afbouwen.
3. vreedzame toepassing: het verdrag bevordert het gebruik van kernenergie voor vreedzame doeleinden (om elektriciteit op te wekken, voor medische toepassingen...); het moedigt de lidstaten van de VN aan hiervoor samenwerkingsverbanden aan te gaan.

Bron: Magazine van de Kamer, nr. 8, oktober 2008, p. 26